

10/2001. (IV. 19.) KöM rendelet

az egyes tevékenységek és berendezések illékony szerves vegyület kibocsátásának korlátozásáról

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 89. § (3) bekezdésében, valamint a 110. § (8) bekezdés d) és m) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya¹

1. § (1)²
(2) E rendelet hatálya az 1. számú mellékletben felsorolt tevékenységekre terjed ki, amennyiben azok szerves oldószer felhasználása meghaladja a 2. számú mellékletben megállapított oldószer-felhasználási küszöbértéket.

(3)³ A (2) bekezdésben meghatározott tevékenységekre az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben a levegő védelméről szóló jogszabály (a továbbiakban: Lvr.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(4)³ Az e rendelet hatálya alá nem tartozó tevékenységekből, berendezésekből származó szerves légszennyező anyagok kibocsátási határértékeit a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló jogszabály állapítja meg.

Fogalom meghatározások

2. § A rendelet alkalmazásában

a) *illékony szerves vegyület* (a továbbiakban: *VOC*⁴): bármely olyan szerves vegyület, amelynek gőznyomása 293,15 K-on 0,01 kPa vagy annál nagyobb érték, vagy ennek megfelelő illékonyaságú a felhasználás körülményei között. A kátrányparlatok (kreozot frakció) is illékony szerves vegyületeknek tekintendők, ha gőznyomásuk 293,15 K-on 0,01 kPa vagy annál nagyobb érték;

b) *szerves vegyület*: bármely olyan vegyület, amely szén- és egy vagy több hidrogén, halogén, oxigén, kén, foszfor, szilícium vagy nitrogén atomot tartalmaz a szén-oxidok, szerves karbonátok és bikarbonátok kivételével;

c) *szerves oldószer*: bármely VOC, amit önmagában vagy más anyagokkal kombinálva nyersanyagok, termékek vagy hulladékok feloldására használnak, vagy tisztítószerként alkalmaznak szennyezőanyagok feloldására, vagy oldószerként, vagy diszperziós közegként, vagy viszkozitásbeállító közegként, vagy felületi feszültség beállító közegként, vagy lágyítószerként vagy konzerválószerként használnak anélkül, hogy az kémiai változáson menne keresztül;

d) *halogénezett szerves oldószer*: olyan szerves oldószer, ami legalább egy bróm, fluor, jód vagy klór atomot tartalmaz molekulánként;

e) *VOC véggáz kibocsátás*: helyhez kötött légszennyező pontforráson át levegőbe kibocsátott VOC;

f) *VOC diffúz kibocsátás*: bármely VOC nem pontforrásokon történő kibocsátása a levegőbe, talajba és vízbe, valamint a termékbe szennyezőként kerülő oldószer, kivéve, ha a 2. számú melléklet másképp rendelkezik. Ide sorolandók olyan diffúz kibocsátások is, amelyek ablakokon, ajtókon, ventilátor-rendszereken és hasonló nyílásokon keresztül jutnak ki a külső környezetbe;

g) *teljes VOC kibocsátás*: a VOC diffúz kibocsátás és a pontforrásokon távozó kibocsátások együttes értéke;

h) *felhasználás vagy oldószer-felhasználás*: az egy berendezésben és egy naptári évben felhasznált teljes szerves oldószer bevitel mennyiségéből levonva a visszanyert VOC mennyiséget (a 3. számú melléklet szerint számítva);

i) *szerves oldószer bevitel*: a szerves oldószerek azon mennyisége, amelyeket egy tevékenység végrehajtása során felhasználnak, beleértve a berendezésbe visszaforgatott oldószereket, amelyeket mindig számításba kell venni, valahányszor a tevékenység végzéséhez felhasználják (a 3. számú melléklet szerint számítva);

j) *szerves oldószer újrafelhasználása*: a berendezésből bármilyen műszaki vagy kereskedelmi célból visszanyert szerves oldószer felhasználása, beleértve a hőhasznosítás céljából történő égetést is, kizárva a visszanyert szerves oldószer hulladékként történő végleges ártalmatlanítását;

k) *berendezés*: VOC kibocsátást okozó helyhez kötött gép, eszköz, technológiai egység és ennek kapcsolódó részei;

l) *új berendezés*: az a berendezés, amelynek létesítését 2001. április 1. után engedélyezték, valamint az a felújított berendezés, amelynek a felújítását 2001. április 1. után végezték és ennek során jelentős változtatást hajtottak végre, továbbá olyan berendezés, amelynek létesítését 2001. április 1. előtt engedélyezték és a berendezés 2002. április 1. után lett üzembe helyezve;

m) *meglévő berendezés*: olyan berendezés, amely már üzemelt a rendelet hatálybalépése előtt, továbbá olyan berendezés, amelynek létesítésére az üzemeltető 2001. április 1. előtt engedélyt kapott a környezetvédelmi hatóságtól, de a berendezés üzembe helyezése a rendelet hatálybalépéséig nem történt meg, feltéve, hogy a berendezést legkésőbb 2002. április 1-jeig üzembe helyezik;

n) *jelentős változtatás*:

- azon berendezések esetében, amelyek az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás részletes szabályairól szóló külön jogszabály hatálya alá tartoznak, az üzemeltetésben, annak körülményeiben, funkciójában, a berendezés kiterjedésében, termelési kapacitásában bekövetkezett, illetve végrehajtott olyan módosítás, amely a környezetre gyakorolt hatását befolyásolja,

¹ Megállapította: 7/2010. (III. 31.) KvVM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2010. VI. 1-től.

² Hatályon kívül helyezte: 7/2010. (III. 31.) KvVM rendelet 3. §. Hatálytalan: 2010. VI. 1-től.

³ Módosította: 5/2011. (I. 14.) VM rendelet 2. § (1).

⁴ VOC = Volatile Organic Compound.

- kis berendezések esetében a névleges kapacitás olyan mértékű megváltozása, ami a VOC kibocsátás több mint 25%-os növekedéséhez vezet, és bármely olyan változás, ami a környezetvédelmi hatóság állásfoglalása szerint jelentős negatív hatást gyakorolhat az emberi egészségre vagy a környezetre,

- minden más berendezés esetében a névleges kapacitás olyan mértékű változása, ami a VOC kibocsátás több mint 10%-os növekedéséhez vezet, és bármely olyan változás, ami a környezetvédelmi hatóság állásfoglalása szerint jelentős negatív hatást gyakorolhat az emberi egészségre vagy a környezetre;

o) kis berendezés: olyan berendezés, amely a 2. számú melléklet 1., 3., 4., 5., 8., 10., 13., 16. és 17. soraiban megjelölt kisebb küszöbértékű sávba esik, illetve a 2. számú melléklet egyéb soraihoz tartozik és az oldószer-felhasználása 10 tonna/év alatt van.

2/A. §¹ E rendeletben az Lvr. értelmező rendelkezései alkalmazandóak.

A VOC kibocsátás korlátozásának általános szabálya

3. § A VOC felhasználással járó tevékenységet, berendezést úgy kell végezni, illetve működtetni - amennyiben lehetséges zárt technológia alkalmazásával -, hogy a VOC kibocsátást megelőzzék. Ha erre nincs mód, a véggázok összegyűjtésével, leválasztó berendezések alkalmazásával a VOC kibocsátást a lehető legkisebb mértékűre kell csökkenteni.

A VOC kibocsátás szabályozása

4. § (1) Valamennyi tevékenység végzőinek, illetve berendezés üzemeltetőinek be kell tartani, az (5)-(7) bekezdésekben szereplő vegyületekre vonatkozó előírások figyelembevételével

*a)*² a VOC véggáz kibocsátási határértéket és VOC diffúz kibocsátási határértéket, ha a *2.1. számú mellékletben* az adott tevékenységre, berendezésre csak ezek a határértékek vannak előírva, továbbá a *2.1. számú mellékletben* a tevékenységre vonatkozó egyéb rendelkezéseket; több pontforrás esetén a VOC véggáz kibocsátási határértéket pontforrásonként kell alkalmazni;

b) a teljes VOC kibocsátási határértéket, ha a *2.1. számú mellékletben* az adott tevékenységre, berendezésre csak ez a határérték van előírva, továbbá a *2.1. számú mellékletben* a tevékenységre vonatkozó egyéb rendelkezéseket. A teljes VOC kibocsátási határértéknek történő megfelelés a *3. számú melléklet 3.2. pontja* alapján határozható meg;

*c)*³ amennyiben a *2.1. számú mellékletben* az adott tevékenységre, berendezésre az *a)-b)* pontok szerinti határérték is szerepel, a környezetvédelmi hatóság az elérhető legjobb technika, valamint a környezet levegőterheltségi szintje állapotának figyelembevételével vagy az *a)* vagy a *b)* pont alapján írja elő az alkalmazandó határértéket.

(2) A környezetvédelmi hatóság kivételes esetben, az e rendelet *4. számú melléklete* szerinti kibocsátás-csökkentési terv készítését engedélyezheti a meglévő berendezések számára. A kibocsátás-csökkentési terv kis oldószer tartalmú vagy oldószermentes technológiák bevezetése esetén alkalmazható. A kibocsátás-csökkentési terv végrehajtásával a VOC kibocsátási határértékek (1) bekezdés *a)-c)* pontjai szerint számított kibocsátással egyenértékű, vagy annál kisebb kibocsátást kell elérni. A kibocsátás-csökkentési terv teljesítési időpontjáig az (1) bekezdésben előírt határértékeket kell alkalmazni.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségek alól a következő felmentések adhatók:

a) A VOC diffúz kibocsátás határértékének betartása alól az üzemeltető kérésére felmentést adhat a környezetvédelmi hatóság az általa meghatározott határidőig, amennyiben

- a határérték betartása nem teljesíthető az elérhető legjobb technika alkalmazásával, és

- a levegőszennyezettségi határértékek teljesülnek és a kibocsátás az emberi egészségre vagy a környezetre jelentős káros hatást nem gyakorol.

b) Az olyan tevékenységek esetében, amelyek a 2. számú melléklet szerint nem végezhetők zárt körülmények között, a 4. számú mellékletben szereplő kibocsátás-csökkentési tervet kell alkalmazni, kivéve, ha a kibocsátás-csökkentési terv az elérhető legjobb technikával sem alkalmazható.

(4) A (3) bekezdésben megadott felmentésekről a környezetvédelmi hatóság nyilvántartást vezet.

(5)⁴ Az olyan anyagokat vagy keverékeket, amelyekhez rákkeltő, mutagén vagy reprodukciós toxicitásúnak besorolt VOC tartalmuk miatt az 5. melléklet szerinti kockázatokra utaló H340, H350, H350i, H360D, H360F vagy az R45, R46, R49, R60 és R61 R-mondatok vannak rendelve, vagy ezek feltüntetése szükséges, - figyelembe véve a műszaki és gazdasági, valamint az 5. §-ban felsorolt szempontokat - fel kell váltani kevésbé ártalmas anyagokkal vagy keverékekkel.

(6)⁵ Az (5) bekezdés szerinti VOC véggáz kibocsátásoknál, ahol az R45, R46, R49, R60, R61 megjelölést viselő vegyületek összességének tömegárama nagyobb vagy egyenlő 10 g/h-val, a VOC véggáz kibocsátási határérték a *2.1. számú mellékletben* meghatározott határértéktől eltérően 2 mg/m³ (273,15 K hőmérséklet és 101,3 kPa nyomás esetén). A kibocsátási határérték az e bekezdésben felsorolt R jelű VOC vegyületek összes tömegére vonatkozik.

(7)⁶ Olyan halogénezett VOC véggáz kibocsátásoknál, ahol az R40 és R68 R-megjelölést viselő vegyületek összességének tömegárama nagyobb vagy egyenlő 100 g/h-val, a VOC kibocsátási határérték 20 mg/m³ (273,15 K hőmérséklet és 101,3 kPa nyomás esetén). A kibocsátási határérték az R 40 és R68 jelű VOC vegyületek összes tömegére vonatkozik.

¹ Beiktatta: 5/2011. (I. 14.) VM rendelet 2. § (2). Hatályos: 2011. I. 15-től.

² Megállapította: 21/2005. (VIII. 26.) KvVM rendelet 1. §. Hatályos: 2005. IX. 3-tól.

³ Módosította: 5/2011. (I. 14.) VM rendelet 2. § (1).

⁴ Megállapította: 7/2010. (III. 31.) KvVM rendelet 1. § (2). Hatályos: 2010. XII. 1-től.

⁵ A második mondat szövegét megállapította: 21/2005. (VIII. 26.) KvVM rendelet 2. §. Hatályos: 2005. IX. 3-tól.

⁶ Megállapította: 7/2010. (III. 31.) KvVM rendelet 1. § (3). Hatályos: 2010. VI. 1-től.

(8) Azon telephelyen, ahol a rendelet hatálya alá tartozó két vagy több tevékenységet is végeznek, amelyek mindegyikének oldószer-felhasználása meghaladja a 2. számú mellékletben megállapított küszöbértékeket, az (5)-(7) bekezdésekben meghatározott VOC tartalmú anyagok alkalmazása esetén minden tevékenységre külön-külön kell teljesíteni az ezekben a bekezdésekben meghatározott követelményeket.

(9) Azon telephelyen, ahol a rendelet hatálya alá tartozó két vagy több tevékenységet is végeznek, melyek mindegyikének oldószer-felhasználása meghaladja a 2. számú mellékletben megállapított küszöbértékeket, és e tevékenységeknél nem az (5)-(7) bekezdésekben meghatározott VOC tartalmú anyagokat használják

a) minden tevékenységre külön-külön teljesíteni kell a 2. számú mellékletben az ezekre a tevékenységekre megállapított határértékeket, vagy

b)¹ telephelyen belül terhelés kiegyenlítést lehet alkalmazni azzal a feltétellel, hogy az egyes tevékenységekre a 2. számú melléklet határértékei alapján számított évi teljes VOC kibocsátások összegét nem haladhatja meg az egyes tevékenységek tényleges évi teljes VOC kibocsátásainak összege; e terhelés kiegyenlítés a telephelyen belül két vagy több üzemelő berendezésben végzett azonos tevékenység esetén is alkalmazható.

(10) Az üzemeltető kérelmére a környezetvédelmi hatóság felmentést adhat a VOC véggáz kibocsátási határérték betartása alól 2012. december 31-ig a meglévő, leválasztóval rendelkező berendezés üzemeltetőjének, amennyiben a 2. számú melléklet határértékei alapján számított évi teljes VOC kibocsátást a berendezés tényleges évi teljes VOC kibocsátása nem haladja meg, továbbá be tudja tartani:

a) véggázégető berendezés esetén az 50 mg C/Nm^{32}

b) minden más típusú leválasztó berendezés esetén a 150 mg C/Nm^3 értéket.

(11) A (10) bekezdésben megállapított felmentés nem adható az (5)-(7) bekezdésekben említett R kockázati jelölést viselő anyagokra vonatkozóan.

5. § (1) A VOC anyagokat tartalmazó szerves vegyületek helyettesítésének főbb szempontjai:

a) felhasználhatóság;

b) az egészségre gyakorolt hatás;

c) foglalkozási terhelés;

d) környezetre gyakorolt potenciális hatások;

e) gazdaságossági szempontok, különösen a szóba jöhető változatok költség-haszon viszonya.

(2) A helyettesítésnél olyan anyagokat és eljárásokat kell számításba venni, amelyek a legkevésbé káros hatást fejtik ki a levegőre, talajra, az ökológiai rendszerre és az emberi egészségre.

A helyhez kötött légszennyező pontforrások VOC véggáz kibocsátásának ellenőrzése

6. § (1) a) Folyamatos, automatikus mérőberendezéssel kell mérni a VOC véggáz kibocsátását azoknál a pontforrásoknál, amelyeken az összes VOC kibocsátás karbonban (C) kifejezve a 10 kg/h átlagos értéket meghaladja;

b) Az 1 és 10 kg/h közötti, karbonban (C) kifejezett, összes VOC véggáz kibocsátás esetén évente egyszer szakaszos kibocsátásmérést kell végrehajtani, amely során legalább három méréssorozatot kell végezni.

(2) Az (1) bekezdés a)-b) pontjaiban nem meghatározott esetekben a kibocsátás ellenőrzésének gyakoriságát és módját a környezetvédelmi hatóság határozatban állapítja meg.

(3) Folyamatos mérés esetén - a 2.1. számú melléklet egyéb rendelkezéseit is figyelembe véve - a kibocsátási határértéket betartja a légszennyező, ha a 24 órás átlagok egyike sem mutat túllépést, és az egyórás átlagok egyike sem mutat $1,5$ -szeresnél nagyobb túllépést.

(4) Szakaszos mérések esetén a kibocsátási határértéket betartja a légszennyező, ha valamennyi méréssorozatban az egyes méréssorozatokra számított átlag határérték alatt van és egyetlen egyórás átlagérték sem mutat $1,5$ -szeresnél nagyobb túllépést.

7. § (1) A határérték túllépésének minősül, ha a környezethasználó a véggáz hígításával éri el a VOC véggáz kibocsátási határérték betartását.

(2) A VOC véggáz biztonsági szempontból indokolt vagy bármely okból történő hígítására vagy hűtésére használt levegőmennyiséget a kibocsátási koncentráció meghatározásánál, a VOC véggáz kibocsátási határérték betartásának ellenőrzésekor figyelmen kívül kell hagyni.

A VOC diffúz és a teljes VOC kibocsátások ellenőrzése

8. § (1) A VOC diffúz kibocsátások ellenőrzésére vonatkozó előírásokat az 1. § (3) bekezdésben hivatkozott jogszabály és e rendelet 3. számú mellékletének 3.4. pontja tartalmazza.

(2) A teljes VOC kibocsátás ellenőrzését a helyhez kötött pontforrások VOC kibocsátásaira és a VOC diffúz kibocsátásokra vonatkozó előírások alkalmazásával vagy - ha termék-paraméterben van meghatározva a teljes VOC kibocsátási határérték - a 3. számú melléklet 3.2. pontja szerint kell végrehajtani.

A bírságolás sajátos szabályai

9. §³

¹ Megállapította: 21/2005. (VIII. 26.) KvVM rendelet 4. §. Hatályos: 2005. IX. 3-tól.

² mg C/Nm^3 : a véggáz egy normálköbméterében lévő VOC által tartalmazott karbon (C) tömege mg mértékegységben.

³ Hatályon kívül helyezte: 5/2011. (I. 14.) VM rendelet 8. § (1). Hatálytalan: 2011. I. 15-től.

Záró rendelkezések

10. § (1) Ez a rendelet 2001. július 1-jén lép hatályba. Rendelkezéseit a meglévő berendezéseknek 2007. október 31-ig kell teljesíteni.

(2)-(5)¹

(6)² A környezetvédelmi hatóság az engedély alapján működő berendezés üzemeltetőjét felmenti a 4. § (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségek alól, ha a külön jogszabályban előírt levegőterheltségi szint határértékeinek betartása mellett más, az elérhető legjobb technikának megfelelő módon ér el legalább akkora kibocsátáscsökkenést, mint amennyit a 4. § (1) bekezdésben előírt határértékek betartásával elérne.

(7)³ Ez a rendelet:

a) az Lvr.-rel és a hulladékok égetésének műszaki követelményeiről, működési feltételeiről és a hulladékégetés technológiai kibocsátási határértékeiről szóló 3/2002. (II. 22.) KöM rendelettel együtt - a szerves oldószerek egyes tevékenységeknél és berendezésekben történő felhasználása során keletkező illékony szerves vegyületek kibocsátásának korlátozásáról szóló, 1999. március 11-i 1999/13/EK tanácsi irányelvnek, valamint

b) a 76/768/EGK, a 88/378/EGK, az 1999/13/EK tanácsi irányelveknek, és a 2000/53/EK, a 2002/96/EK és 2004/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelveknek az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló 1272/2008/EK rendelethez való hozzáigazítása céljából történő módosításáról szóló, 2008. december 16-i 2008/112/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének való megfelelést szolgálja.

*1. számú melléklet a 10/2001. (IV. 19.) KöM rendelethez*⁴

Az e rendelet hatálya alá tartozó tevékenységek

E tevékenységi kategóriák akkor esnek a rendelet hatálya alá, ha a 2. számú mellékletben megállapított küszöbérték feletti oldószerek-felhasználás jellemzi a tevékenységet, illetve az ahhoz tartozó berendezés működését. A tevékenység minden egyes esetben magában foglalja a berendezés tisztítását is, de a termékek tisztítását nem, hacsak az másképpen nem szerepel a tevékenység leírásánál.

1. Nyomdaipari tevékenység (2.1. számú melléklet 1-3. pontok)

Szöveg és képek sokszorosítására irányuló bármilyen tevékenység, amelynél egy képhordozó segítségével nyomdafestéket (tintát) visznek fel egy tetszőleges felületre. (Idetartoznak a kapcsolódó lakkozási, festési és kasírozási eljárások is.) Ezen tevékenységekhez tartozó alfolyamatok közül az alábbiak esnek a rendelet hatálya alá:

a) *tekerceses offszet nyomás, forró levegős szárítással*: rotációs hengerbe történő adagolással működő olyan eljárás, amelynél a képhordozó nyomtatott és nem-nyomtatott területe ugyanabban a síkban helyezkedik el. Az elpárologtatás egy kemencében történik, ahol forró levegőt használnak a nyomtatott anyag szárítására (2.1. számú melléklet 1. pont);

b) *rotációs mélynyomás sajtótermékek készítésére*: magazinok, prospektusok, katalógusok vagy hasonló termékek papírjának nyomtatásánál alkalmazott olyan nyomtatási eljárás, amihez leggyakrabban toluol-alapú festéket használnak (2.1. számú melléklet 2. pont);

c) *rotációs mélynyomás*: olyan nyomtatási eljárás, ahol forgó hengeres képhordozót használnak, amelynek a nyomtató felülete mélyebben helyezkedik el a nem-nyomtatandó részeknél, a mélyedések pedig nyomdafestékkel vannak töltve. Folyékony nyomdafestéket alkalmaznak, amely az oldószerek párolgása útján szárad (2.1. számú melléklet 3. pont);

d) *flexográfia (magasnyomás)*: olyan nyomtatási tevékenység, amelynél a nyomtatandó kép hordozójaként gumit vagy elasztikus fotopolimereket használnak, ahol a nyomtatandó felület magasabban helyezkedik el a nem-nyomtatandó résznél, és ahol folyékony nyomdafestéket (tintát) alkalmaznak, amely az oldószerek elpárologgása által szárad (2.1. számú melléklet 3. pont);

e) *rotációs szitanyomás*: olyan nyomtatási tevékenység, ahol a nyomdafesték a nyomtatandó felületre egy porózus képhordozó formán keresztülnyomva jut. Folyékony festéket használnak, amit elpárologtatással szárítanak ki (2.1. számú melléklet 3. pont);

f) *nyomtatási tevékenységgel kapcsolatos kasírozás*: két vagy több rugalmas anyag összeragasztása rétegelt lemez készítése céljából (2.1. számú melléklet 3. pont);

g) *lakkozás*: olyan felületbevonó tevékenység, amelynek során záró (fedő) lakkréteget visznek fel a munkadarabra, vagy csomagolóanyag későbbi lezárásához ragasztóréteget visznek föl rugalmas anyagra (2.1. számú melléklet 3. pont).

2. Felülettisztítás (2.1. számú melléklet 4-5. pontok)

Oldószeres vegytisztítás kivételével minden olyan tevékenység, amihez szerves oldószereket használnak a szennyezésnek az anyag felületéről történő eltávolítására, beleértve a zsírtalanítást is. A több lépésből álló tisztítási tevékenység egyetlen felülettisztítási tevékenységnek minősül. Ennél a tevékenységnél nem kell figyelembe venni a gépi berendezések belső tisztítását, csak a termékek felületének tisztítását.

3. Gépjárművek utánfényezése (2.1. számú melléklet 6. pont)

Bármely, alábbi ipari vagy kereskedelmi festési és kapcsolódó zsírtalanítási tevékenység, ahol

¹ Hatályon kívül helyezte: 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 26. § 15. Hatálytalan: 2008. V. 16-tól.

² Megállapította: 42/2006. (X. 6.) KvVM rendelet 2. §. Módosította: 5/2011. (I. 14.) VM rendelet 2. § (1).

³ Megállapította: 7/2010. (III. 31.) KvVM rendelet 1. § (4). Hatályos: 2010. XII. 1-től. Módosította: 5/2011. (I. 14.) VM rendelet 2. § (1).

⁴ Módosította: 7/2010. (III. 31.) KvVM rendelet 2. § (1) aa)-ac).

- a)¹
b) gépjárművek vagy azok egy részének eredeti festését újrafényező festék típusokkal, ha ezt nem az eredeti gyártó berendezésén (soron) végzik, vagy
c) utánfutók festését végzik.

4. Szalag tekercek bevonatolása (2.1. számú melléklet 7. pont)

Minden olyan tevékenység, amelynél a tekercselt acélt, rozsdamentes acélt, bevonatos acélt, rézötvözeteket vagy alumínium szalagot végtelenített eljárással filmképző réteggel vagy rétegelt borítással vonnak be.

5. Bevonatkészítés (2.1. számú melléklet 8., 10., 13. pontok és a 2.2. számú melléklet)

Bármely olyan tevékenység, amelynél a bevonat egy vagy több folyamatos rétegét viszik fel:

(1) Járművek (2.2. számú melléklet) közül az 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletet módosító 11/2000. (V. 24.) KHVM rendelet A/2. számú melléklete szerinti alábbiakra:

- a) az M1 kategóriába tartozó új gépkocsik, valamint az N1 kategóriához tartozó járművek, ha ugyanabban a berendezésben festik, mint az M1-hez sorolt gépkocsikat;
b) az N2 és N3 kategóriába sorolt tehergépjárművek vezetőfülkéi, amelyben a járművezető rendeltetésszerű használat esetén tartózkodik és ennek minden kiegészítő része vagy műszaki egysége;
c) az N1, N2 és N3 járműkategóriához tartozó vezetőfülke nélküli kis és nagy teherautók, kamionok;
d) az M2 és M3 kategóriához sorolt autóbuszok.
(2) Az O1, O2, O3 és O4 kategóriához tartozó pótkocsik, utánfutók.
(3) Fém- és műanyag felületek, beleértve repülőgépek, hajók, vasúti járművek stb. felületeit.
(4) Fafelületek (2.1. számú melléklet 10. pont).
(5) Textil-, szövet-, film- (fólia-) és papírfelületek.
(6) Bőrfelületek (2.1. számú melléklet 13. pont).

Nem tartozik ide a hordozóanyagok fémekkel történő bevonása, amit elektroforézissel és vegyi permetezéses eljárással visznek fel. Ha a bevonási folyamatban van olyan művelet, amelynél ugyanazt a tárgyat bármely módszer alkalmazásával nyomtatják is, akkor a nyomtatási műveletet a bevonási tevékenység részének kell tekinteni.

6. Tekercselő huzalok bevonatolása (2.1. számú melléklet 9. pont)

Transzformátorokban, motorokban stb. használt tekercselt fém vezetők bármiféle bevonattal való ellátása.

7. Oldószeres vegytisztítás (2.1. számú melléklet 11. pont)

Bármely ipari vagy kereskedelmi tevékenység, amelynél illékony szerves vegyületeket (VOC) használnak valamely berendezésben ruházat, lakástextiliák és hasonló fogyasztoi áruk tisztítására, kivéve a foltok kézi eltávolítását.

8. Faanyag impregnálása (2.1. számú melléklet 12. pont)

Bármely tevékenység, amelynek során a faanyagba védőszert juttatnak.

9. Cipőgyártás (2.1. számú melléklet 14. pont)

Minden olyan tevékenység, amelynél komplett lábbeliket vagy azok részeit állítják elő.

10. Fa és műanyag rétegelt borítás (laminálás, kasírozás; 2.1. számú melléklet 15. pont)

Minden olyan tevékenység, amelynek során fa és/vagy műanyag rétegeket ragasztanak össze, rétegelt termék előállítás céljából.

11. Ragasztószerral bevonás (2.1. számú melléklet 16. pont)

Bármely tevékenység, amelynél ragasztóanyagot visznek fel a felületre, a nyomtatással kapcsolatos ragasztóanyag-felvitel és rétegezés (laminálás) kivételével.

12. Bevonó anyagok (festékek, lakkok, tinták) és ragasztószerek gyártása (2.1. számú melléklet 17. pont)

E végtermékek és közbenső termékek gyártása, ugyanazon a telephelyen és berendezésben történik. A gyártás festékek, gyanták és ragasztóanyagok szerves oldószerral vagy más hordozóval történő összekeverésével megy végbe, beleértve a diszpergálási és elődiszpergálási műveleteket, a viszkozitás és színtónus beállításokat, valamint a végtermék kiszerezését (pl. tartályokba, dobozokba).

13. Gumi feldolgozása (2.1. számú melléklet 18. pont)

Bármely olyan tevékenység, melynek során a természetes vagy mesterséges gumi összekeverése, örlése, elegyítése, kalanderezése, extrudálása és vulkanizálása történik, valamint a késztermékké alakításhoz kapcsolódó egyéb tevékenységek.

14. Növényi olajok és állati zsírok kinyerése extrakcióval és a növényolajok finomítása (2.1. számú melléklet 19. pont)

Minden olyan tevékenység, amelynek során magokból és más növényi anyagokból növényi olajat állítanak elő. Az ebből származó száraz maradékok feldolgozása takarmányozás céljából, valamint magokból, növényi anyagokból és állati eredetű anyagokból származó zsírok és növényi olajok tisztítására szolgáló bármely tevékenység.

15. Gyógyszerészeti termékek gyártása (2.1. számú melléklet 20. pont)

Gyógyszerészeti termékek kémiai szintézise, fermentálása, extrahálása, formulálása és késztermékké alakítása, és amennyiben ugyanazon a telephelyen végzik, a közbenső (intermediér) termékek gyártása.

¹ Hatályon kívül helyezte: 25/2006. (II. 3.) Korm. rendelet 9. § (1). Hatálytalan: 2006. II. 15-től.

Az alkalmazott kifejezések:

bevonat: bármely felvitt réteg - beleértve valamennyi szerves oldószert vagy olyan keveréket, ami a megfelelő felvitel érdekében szerves oldószereket tartalmaz -, amit dekorációs, védő vagy más funkcionális hatás biztosítására használnak a munkatárgy felületén;
ragasztóanyag: bármely olyan keverék, beleértve minden szerves oldószert vagy olyan keveréket, ami a megfelelő felvitel érdekében szerves oldószereket tartalmaz, amit egy termék különálló részeinek összeragasztására használnak;
tinta vagy nyomdafesték: bármely olyan keverék, beleértve minden szerves oldószert vagy a megfelelő felvitel érdekében szerves oldószereket tartalmazó keveréket, amit nyomtatásnál használnak szöveg vagy képek felületre történő nyomtatására;
lakk: utolsónak felvitt réteg, mely általában átlátszó bevonat.

2. számú melléklet a 10/2001. (IV. 19.) KöM rendelethez

- 2.1. Oldószel-felhasználási küszöbértékek, kibocsátási határértékek
 2.2. Járművek festését végző üzemek

2.1. számú melléklet

Oldószel-felhasználási küszöbértékek, kibocsátási határértékek

Kibocsátási határérték: véggáz égetésénél a fizikai normál állapotú (273,15 K hőmérsékletű és 101,3 kPa nyomású) száraz véggázra vonatkoztatva.¹

Sor-szám	Tevékenység és besorolási küszöbérték (oldószel-felhasználás t/év)	Küszöbértékek (oldószel-felhasználás t/év)	VOC véggáz kibocsátás határértéke (mg C/Nm ³)	VOC diffúz kibocsátási határérték (oldószelbevitel %-a)		Teljes VOC kibocsátás határértéke		Egyéb rendelkezések, megjegyzések
				új	meglévő	új	meglévő	
1.	Tekerceses offszet nyomás, forró levegős szárítással (>15)	15-25 >25	100 20	30 ¹ 30 ¹	30 ¹ 30 ¹			1 A késztermékbe kerülő oldószelmaradék tekintendő a diffúz kibocsátás részének.
2.	Rotációs mélynyomás sajtótermékeken (>25)		75	10	15			
3.	Egyéb rotációs mélynyomás, flexográfia, rotációs szitanyomás, kasírozás vagy lakkozás (>15) Rotációs szitanyomás textilre/kartonra (>30)	15-25 >25 >30 ¹	100 100 100	25 20 20	25 20 20			1 A textilre és kartonra való rotációs szitanyomtatás küszöbértéke.
4.	Felületisztítás ¹ (>1)	1-5 >5	20 ² 20 ²	15 10	15 10			1 A rendelet hatálya alá tartozó R-mondato vegyületek felhasználásánál. 2 A határérték a vegyületek mg/Nm ³ -ben m összes tömegére vonatkozik, nemcsak az os karbonra.
5.	Egyéb felületisztítás (>2)	2-10 >10	75 ¹ 75 ¹	20 ¹ 15 ¹	20 ¹ 15 ¹			1 Fel vannak mentve e határértékek teljesítés alól azon berendezések, amelyekre vonatkozó üzemeltető bizonyítja a környezetvédelmi hatóságnak, hogy az összes általa használt tisztítószel átlagos szerves oldószel-tartalm haladja meg a 30 súly%-ot.
6.	Jármű szériafestés (<15) és jármű utánfényezés	>0,5	50 ¹	25	25			1 A 6. § (3) bekezdés teljesítését mérésel, perces átlagok alapján kell bizonyítani.
7.	Szalag tekerces bevonatolása (>25)		50 ¹	5	10			1 Ama berendezéseknél, amelyeknél olyan technológiát alkalmaznak, ahol megengede visszanyert oldószelrek újbóli használata, a véggáz kibocsátási határérték 150 mg C/Nr
8.	Egyéb bevonat felviteli, festési eljárások, beleértve a fém, műanyag, textil ⁵ , szövet, fólia és papír festését	5-15 >15	100 ^{1,4} 50/75 ^{2,3,4}	20 ⁴ 20 ⁴	20 ⁴ 20 ⁴			1 A kibocsátási határérték a festésre és a sz folyamatra vonatkozik, zárt feltételek melle

¹ Megállapította: 42/2006. (X. 6.) KvVM rendelet 3. §. Hatályos: 2006. X. 14-től.

	(>5)							<p>2 Az első kibocsátási határérték a szárítási folyamatokra vonatkozik, a második a festési műveletekre.</p> <p>3 Azon textilfestő berendezésekre, amelyek olyan eljárást használnak, ahol megengedett visszanyert oldószerek ismételt használata, kibocsátási határérték a festési és szárítási folyamatokra együttesen 150 mg C/Nm^3.</p> <p>4 Azon festési eljárások, amelyeket nem lel feltételek mellett végezni (pl. hajóépítés, repülőgép, híd, antenna stb. festés), kivételként képezhetnek e határértékek betartása alól, e rendelet 4. § (3) bekezdés b) ponttal összhangban.</p> <p>5 A rotációs színnyomatás textíliákra a 3. sz. tevékenységhez tartozik.</p>
9.	Tekerceselő huzalok bevonatolása (>5)					10 g/kg^1 5 g/kg^2	10 g/kg^1 5 g/kg^2	<p>1 Olyan berendezésekre vonatkozik, ahol a huzalok átlagos átmérője $\leq 0,1 \text{ mm}$.</p> <p>2 Minden egyéb berendezésre érvényes.</p>
10.	Faanyag felületek bevonatolása, festése (>15)	$15-25$ >25	100^1 $50/75^2$	25 20	25 20			<p>1 Kibocsátási határérték azon festési és szárítási eljárásokra vonatkozik, amelyek zárt feltételek között üzemelnek.</p> <p>2 Az első érték a szárítási folyamatra, a második a bevonat felvitelére vonatkozik.</p>
11.	Oldószeres vegyztisztítás					$20 \text{ g/kg}^{1,2}$	$20 \text{ g/kg}^{1,2}$	<p>1 A tisztított és szárított termék súlyegységére vonatkozó oldószerek kibocsátás mennyiségét kifejezve.</p> <p>2 A rendelet 4. § (7) bekezdése szerinti halogénezett R40-mondatos vegyületekre a kibocsátási határérték itt nem érvényes.</p>
12.	Faanyag impregnálás (>25)		100^1	45	45	11 kg/m^3	11 kg/m^3	<p>1 Nem vonatkozik a karbolsavval (krezollal) végzett impregnálásra.</p>
13.	Bőrök bevonati réteggel való ellátása (festése) (>10)	$10-25$				85 g/m^2	85 g/m^2	<p>Az emissziós határértékek a gyártott termék felületére jutó oldószerek kibocsátás mennyiségével vannak megadva.</p>
		>25				75 g/m^2	75 g/m^2	
		$>10^1$					150 g/m^2	150 g/m^2
14.	Cipők (lábbelik) gyártása (>5)					25 g/pár	25 g/pár	<p>A teljes kibocsátás határérték, a kész lábbeli-párra vonatkoztatott oldószerek kibocsátásában kifejezve.</p>
15.	Fa és műanyag rétegelt borítás (laminálás) (>5)					30 g/m^2	30 g/m^2	
16.	Ragasztószerekkel bevonás (>5)	$5-15$	50^1	25	25			<p>1 Ha olyan technológiákat alkalmaznak, amelyeknél megengedett a visszanyert oldószerek újrafelhasználása, akkor a kibocsátási határérték 150 mg C/Nm^3.</p>
		>15	50^1	20	20			

17.	Bevonóanyagok, festékek, lakkok, nyomdafestékek és ragasztóanyagok gyártása (>100)	100-1000	150	5	5	oldószerbevitel 5%-a	A diffúz kibocsátás határértéke nem tartalmazza azt az oldószer mennyiséget, amit a bevonó (festék) összetevőjeként, zárt tartályban értékesítenek.
		>1000	150	3	3	oldószerbevitel 3%-a	
18. ¹	Gumi feldolgozás (>15)		20 ¹	25 ²	25 ²	oldószerbevitel 25%-a	1 Ha olyan technológiákat használnak, amelyek megengedett a visszanyert oldószerek újrafelhasználása, a kibocsátási határérték a véggázokban 150 mg C/Nm ³ . 2 A diffúz kibocsátás határértéke nem tartalmazza azt az oldószer mennyiséget, amelyet a termék keverék összetevőjeként zárt tartályban értékesítenek.
19.	Növényolaj és állati zsír kinyerési (extrahálás) és növényolaj finomítási tevékenységek (>10)					Állati zsír: 1,5 kg/t Ricinusolaj: 3 kg/t Repcemag: 1 kg/t Napraforgó: 1 kg/t Szójabab (normál őrlés, sajtolás): 0,8 kg/t Szójabab (fehér üledék): 1,2 kg/t Egyéb magvak és növényi anyagok: - 3 kg/t ¹ - 1,5 kg/t ² - 4 kg/t ³	1 Olyan berendezésekre, ahol adagonként dolgozzák fel a magvakat, illetve egyéb növényi anyagokat, a környezetvédelmi hatóság, mielőtt külön vizsgálva, a teljes kibocsátás határértékét az elérhető legjobb technika alapján állapítja meg. 2 Minden frakcionálási folyamatra, eljárásra vonatkozik, kivéve a zagy (kötőanyag) eltávolítását. 3 Zagy (kötőanyag) eltávolításra vonatkozó határérték.
20. ¹	Gyógyszerészeti termékek gyártása (>50)		20 ¹	5 ²	15 ²	az oldószerbevitel 5%-a az oldószerbevitel 15%-a	1 Ha olyan eljárásokat alkalmaznak, amelyek megengedett a visszanyert oldószerek újrafelhasználása, a véggáz kibocsátás határértéke 150 mg C/Nm ³ . 2 A diffúz kibocsátási határértékek nem tartalmazza azt az oldószer mennyiséget, amit a termék vagy keverék részeként, zárt tartályban értékesítenek.

Az alkalmazott kifejezések:

- *névleges kapacitás*: a szerves oldószerek maximális tömegének felhasználása egy berendezésben egy napra átlagolva, ha a berendezés a tervezett teljesítményen, normál üzemelési körülmények között működik;
- *normál üzemelés vagy normál üzemmód*: egy berendezés működésének vagy egy tevékenységnek bármely időszaka, kivéve az indítási és leállási műveleteket és a berendezések karbantartását.

2.2. számú melléklet²

Járművek festését végző üzemek

1.1. A teljes VOC kibocsátás határértéke a festett termék teljes felületére vonatkoztatott illékony szerves vegyületek kibocsátott összes tömegében [g/m²], valamint a festett járműkarosszéria darabszámára vonatkoztatott VOC kibocsátás összes tömegében [kg/karosszéria] van kifejezve.

1.2. Járműfestés oldószer felhasználási és termelési küszöbértékei és a teljes VOC kibocsátás határértékei

	A	B	c
1	Tevékenység és besorolási küszöbérték (oldószer-felhasználás, tonna/év)	Termelési küszöbérték (a festett termék éves darabszámára vonatkozik)	Teljes VOC kibocsátás határértéke
2	Új személygépjárművek festése (>15)	>5000	45 g/m ² vagy 1,3 kg/karosszéria +33 g/m ²

¹ Módosította: 7/2010. (III. 31.) KvVM rendelet 2. § (1) b).

² Megállapította: 5/2011. (I. 14.) VM rendelet 2. § (3), 1. melléklet 1. Hatályos: 2011. I. 15-től.

B1: Az eljárásba közvetlenül bevitt szerves oldószerek mennyisége vagy keverékekben, vásárolt termékekben lévő mennyisége, amit az eljárásnál bemenő anyagként használnak fel az oldószermérleg vonatkozási, számítási időszakán belül.

B2: Az eljárás során visszanyert oldószermennyiségből a folyamatba visszaforgatott szerves oldószerek mennyisége. A visszaforgatott oldószert mindannyiszor számításba kell venni, ahányszor azt a folyamatban felhasználják.

Szerves oldószerek folyamatból kilépő mennyiségei (K):

K1: Véggázokból pontforráson át a levegőbe kibocsátott szerves oldószerek mennyisége.

K2: Vízbe kibocsátott szerves oldószerek mennyisége, figyelembe véve - amennyiben szükséges - a szennyvízkezelésnél lebontott oldószermennyiséget (K5).

K3: Szennyvezésként vagy maradékként a folyamatból kilépő termékekben visszamaradó szerves oldószerek mennyisége.

K4: Diffúz módon a levegőbe jutó szerves oldószerek mennyisége. Magában foglalja a helységek általános szellőztetését, az ablakokon, ajtókon, ventilátorokon és más nyílásokon keresztül kijutó szerves oldószereket.

K5: Kémiai vagy fizikai reakciókban lebontott vagy átalakult szerves oldószerek mennyisége (beleértve például az égetéssel oxidált vagy a szennyvízkezelésnél lebontott ilyen vegyületeket, vagy pl. az adszorpcióval megkötött anyagokat, amennyiben ezeket nem vették számításba a K6, K7 vagy K8 tételnél).

K6: Az összegyűjtött hulladékban lévő szerves oldószerek mennyisége.

K7: Olyan szerves oldószerek vagy keverékekben, termékekben szándékosan lévő szerves oldószerek mennyisége, amelyet kereskedelmi célra értékesítenek vagy később kívánnak eladni.

K8: Visszanyert (esetleg keverékekben levő), de a folyamatba vissza nem forgatott szerves oldószerek mennyisége, amennyiben nincsenek számításba véve a K7 tételnél.

K9: Más módon (pl. talajba) kibocsátott szerves oldószerek mennyisége.

3. Útmutató az oldószerek-kezelési terv alkalmazásához

3.1. A 4. számú melléklet szerinti kibocsátás-csökkentési terv teljesítésének igazolása a teljes VOC kibocsátási határérték alapján számított oldószerek kibocsátással:

Valamennyi tevékenységre, amelyre kibocsátás-csökkentési terv készül, az oldószerek-kezelési tervet évenként el kell készíteni a tényleges oldószerek-felhasználás (OF) és a kibocsátások meghatározása céljából. Az oldószerek-felhasználást a következő egyenlet szerint kell kiszámítani:

$$OF = B1 - K8$$

Emellett meg kell határozni a festékbevonatok, nyomdatinták szilárdanyag-tartalmát, és ebből ki kell számítani a csökkentési terv alkalmazásával elérhető évi teljes VOC kibocsátást.

3.2. A termékegységre vonatkoztatott oldószerek-kibocsátásban vagy a 2. számú melléklet szerint más egységben meghatározott teljes VOC kibocsátási határérték teljesítésének megítélése céljából évenként el kell készíteni az oldószerek-kezelési tervet a tényleges kibocsátások (E) megállapításához. A kibocsátásokat a következő egyenlettel kell kiszámítani:

$$E = F + K1$$

ahol F a diffúz kibocsátások összege, amelyek számítását a 3.4. pont tartalmazza. A kapott E évi összes VOC kibocsátás értékét el kell osztani a hozzátartozó termékparaméterrel, és az eredményt össze kell hasonlítani a 2. számú mellékletben lévő teljes VOC kibocsátási határértékkel.

3.3. A rendelet 4. § (9) bekezdés b) pontjában ismertetett követelmények teljesítésének ellenőrzéséhez évenként el kell készíteni az oldószerek-kezelési tervet valamennyi érintett tevékenység évi teljes VOC kibocsátásának és ezek összegének (összes kibocsátás) meghatározása céljából. A kapott tényleges összes kibocsátás nem haladhatja meg az érintett tevékenységekre a 2. számú melléklet határértékei alapján számított teljes VOC kibocsátások összegét.

3.4. A tényleges VOC diffúz kibocsátás meghatározása a 2. számú mellékletben lévő VOC diffúz kibocsátási határértékekkel való összehasonlítás céljából:

A VOC diffúz kibocsátást a következő egyenletek egyike szerint kell kiszámítani:

$$F = B1 - K1 - K5 - K6 - K7 - K8$$

vagy

$$F = K2 + K3 + K4 + K9$$

Az F értéke az egyes összetevők közvetlen mérésével határozható meg. Az előzőekkel egyenértékű más számítás is végezhető, például a leválasztási hatások felhasználásával.

A VOC diffúz kibocsátás határértéke az oldószerek-bevitel meghatározott százalékával van kifejezve, ahol a bevitt mennyiséget a következő egyenlettel kell kiszámítani:

$$B = B1 + B2$$

A VOC diffúz kibocsátást rövid ideig tartó, de széles körű mérésorozattal kell meghatározni. A berendezés módosítása esetén a mérésorozatot meg kell ismételni.

4. számú melléklet a 10/2001. (IV. 19.) KöM rendelethez

Kibocsátás-csökkentési terv tartalmi követelményei

1. Az engedélykérő azonosító adatai.
 2. A tevékenység, illetve berendezés telepítési helyének azonosító adatai és jellemzői.
 3. Az alkalmazott technológia ismertetése.
 4. A VOC kibocsátás mennyisége, minőségi jellemzői és jellege (pontforráson távozó VOC kibocsátási, illetve VOC diffúz kibocsátás).
 5. A 2. számú melléklet határértékei alapján számított VOC kibocsátás mennyisége a kibocsátás-csökkentési terv alkalmazása nélkül.
 6. A kibocsátás-csökkentési terv alkalmazásával elérhető teljes VOC kibocsátás értéke.
 7. A tervezett technológiai intézkedések leírása.
 8. A megvalósítás pénzügyi forrása.
 9. A kibocsátás-csökkentési terv ütemezése, határidők.
- A kibocsátás-csökkentési terv kidolgozása során, a technológia kiválasztásánál törekedni kell a felhasznált termék szilárdanyag tartalmának növelésére és az oldószertartalom csökkentésére.

5. számú melléklet a 10/2001. (IV. 19.) KöM rendelethez¹

A rendeletben előforduló és a veszélyes anyagok kockázataira utaló R-mondatok jelentése

1. R40 = a rákkeltő hatás korlátozott mértékben bizonyított,
2. R45 = rákot okozhat (karcinogén hatású lehet),
3. R46 = öröklődő genetikai károsodást okozhat (mutagén hatású lehet),
4. R49 = belélegezve rákot okozhat (karcinogén hatású lehet),
5. R60 = a fertilitást (fogamzóképeséget vagy nemzőképeséget) károsíthatja,
6. R61 = a születendő gyermekre ártalmas lehet,
7. R68 = maradandó egészségkárosodást okozhat.

6. számú melléklet a 10/2001. (IV. 19.) KöM rendelethez²

¹ Megállapította: 7/2010. (III. 31.) KvVM rendelet 1. § (5), 1. számú melléklet. Hatályos: 2010. XII. 1-től.

² Hatályon kívül helyezte: 5/2011. (I. 14.) VM rendelet 8. § (1). Hatálytalan: 2011. I. 15-től.